

A TÉLRE KÉSZÜLVE: HAVAZÁS ERZSÉBETKOR

SZÖVEG: RÁZSI ANDRÁS

A november a halál hava. Nem csupán azért, mert ez az a hónap, ami a halottak napjával indul, hanem azért is, mert ebben az időszakban már végleg megadja magát a természet. Téli álomra szenderül minden erre képes lény – legyen az tölgyfa vagy épp barnamedve. Sajnos (vagy szerencsére?) az embernek nincs ilyen lehetősége, ezért kénytelen szembenézni az egyre gyakrabban beköszöntő fagyos hajnalokkal – vagy néha már nappalokkal is. Mit tehetünk ilyenkor? Többek között elkezdjük visszszámolni a karácsonyig hátralévő napokat, és mindenki abban bíz, hogy ha már kopár a táj, legalább a jeles napokon talán szép, fehér lesz a látóhatár.

A 2016. novemberi számunkban már szerepelt az a népi megfigyelés, hogy a Katalin-napi és a karácsonyi hőmérséklet sajátos oscillációt mutat, de azt is láthat-

tuk, hogy ez nem garantálja a karácsonyi szilárd halmazállapotú csapadékot.

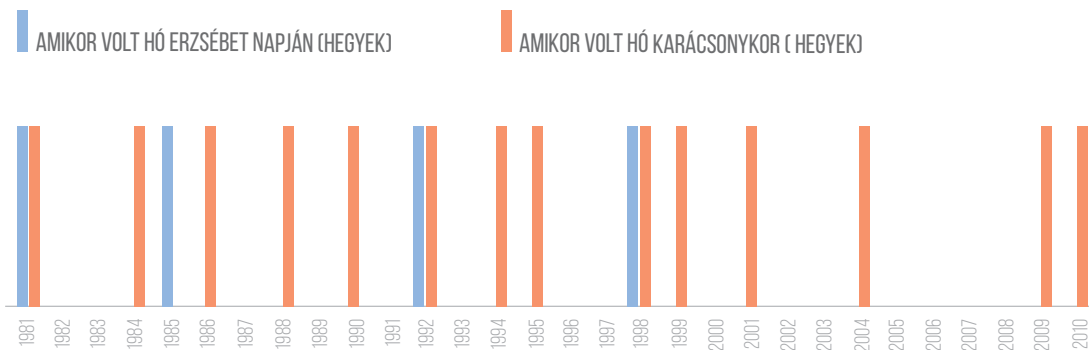
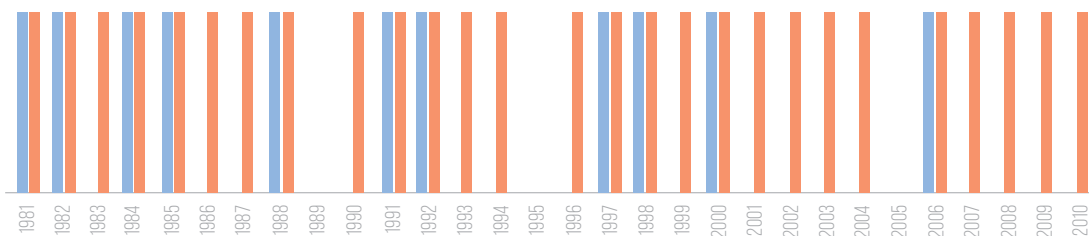
Az Erzsébet-napi népi megfigyelések egyike azonban konkrétan ki is mondja, hogy „*Ha Erzsébet napján van hó, lesz karácsonykor is.*” Amint elolvastam e merész kijelentést, természetesen azonnal mélyre ástam kedvenc adatbázisomban, hogy a tények vajon igazolják-e a szájhagyományt.

A vizsgálathoz két helyszínt választottam: egyet az Alföldről, egyet pedig a hegyekből. Ahogy az ábrákon is látszik, az alacsonyabban fekvő részekben eleve ritkán fordul elő Erzsébet-napi havazás, egész pontosan mindössze négy alkalommal esett hó ezen a napon a vizsgált időszakban. Bár a négyből háromszor valóban havas karácsony követte a havas november 19-ét, de ez nem olyan magas szám, amire ki lehetne je-

lenten, hogy határozott összefüggést találtunk. A hegyekben már más a helyzet, mert ott – ahogy az várható – gyakrabban esik a hó már novemberben is. És általában az ilyen eseményeket követi is a fehér karácsony. Ám valójában e magasságban – általánosságban is – már sokkal gyakrabban fordul elő, hogy hó borítja a tájat az ünnepekre, mint az, hogy nem... Vagyis az Erzsébet-napi hó jelenléte nem feltétlenül hozza el a karácsonyi havat, így továbbra is Katalin locsogásában bízhatunk. (És abban, hogy ezt egy csapadékos karácsony követi, hiszen így a fehér karácsonynak – mint azt már tudjuk – 80% a valószínűsége!)

RÁZSI ANDRÁS
METEOROLÓGUS,
AZ ESZTERHÁZY KÁROLY
EGYETEM OKTATÓJA,
AZ OMSZ MUNKATÁRSA

Készüljön velünk az ünnepekre!

Tudja meg, hogyan készül a csokimikulás és a karácsonyfadísz.

November 26-án 14:00-kor az OzoneTv műsorán.

